

Motion till riksdagen 2021/22:2268

av **Nina Lundström (L)**

Naturvärden och allemansrätten i Stockholmsregionen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om allemansrätten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om reformerat strandskydd för landsbygd och skärgårdsöar och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om gröna kilar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

De höga natur- och kulturvärdena på landsbygden och i skärgården är en förutsättning för boende, verksamhet, rekreation och friluftsliv i Stockholmsregionen. Allemansrätten ger möjlighet till vistelse i skog och mark. För att allemansrätten ska kunna upprätthållas behövs tillgänglighet för friluftslivet både på stränder och marker i övrigt. Omkring 80 procent av marken i Sverige ägs av enskilda och bolag. De enskilda markägarna representerar några procent av befolkningen. För befolkningen är allemansrätten viktig. Det ger möjlighet att vistas i naturen och bedriva friluftsliv. Kritiken mot de som nyttjar allemansrätten handlar ibland om nedskräpning, naturförstörelse och långvariga tältläger. De som agerar på detta sätt bryter mot allemansrätten och beteendet behöver stävjas. En översyn om hur allemansrätten kan stärkas är angeläget tillsammans med eventuell översyn av regler kring hur markägare ska ges stöd mot kommersiella aktörer som inkräktar på deras mark och som inte följer syftet med allemansrätten. Allemansrätten bör sammankopplas med en visionär stadsplanering för tätorter och storstäder. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Strandskyddet har inneburit att stränder värnas i hårt exploaterade områden. Strandskyddet har tjänat Sverige väl vad gäller tillgången till stränder och bör fortsatt värnas. Det finns anledning att se över regelverket när det gäller landsbygd och glesbygd i

Stockholmsregionen. Service och utveckling av företagandet på landsbygden och på skärgårdsöar förutsätter att byggnader får uppföras, kommunikationer kan angöra och ledningar dras för exempelvis bredband. På öar kan avståndet till vatten vara betydligt knappare sett till distans än på fastlandet. Bryggor behövs för att kunna angöra och byggnader krävs för boende, företagande, besökare och för samhällsnyttiga tjänster. Möjligheten för befolkningen att bosätta sig på landsbygden och på öar förutsätter att viktig infrastruktur finns eller går att skapa. Strandskyddet riskerar att motverka en positiv utveckling i detta avseende och bör ses över. Detta bör ges regeringen tillkänna.

De gröna kilarnas värden och funktioner är viktiga i storstadsregioner. Närheten till natur, vatten och grönområden har en avgörande betydelse för attraktiviteten. När regioner byggs ut i snabb takt och konkurrensen om mark ökar, finns det risk att värdena försvinner eller att kvaliteter försämras. Utvecklandet av natur- och rekreationsområden skapar inte bara mervärden för människor utan bidrar också till hållbara ekosystem. Ekosystemen omfattar även djur och växter. Den biologiska mångfalden är viktig att värna. Gröna kilar bör säkerställas och utvecklas så att inte kilarna fragmenteras och bryts upp i flera separata delar. Staten bör tillsammans med regioner och kommuner samverka kring statliga insatser och finansiering bör leda till att viktiga naturvärden stärks. Kulturhistoriska perspektiv bör även beaktas och inkluderas i olika insatser. Det kan handla om att värna gammal bebyggelse i skärgårdsmiljö även när naturen skyddas. Att värna småskaligt entreprenörskap som bidrar till att förvalta äldre odlingslandskap och skärgårdsmiljöer är viktigt. Naturreservat behöver ha viss infrastruktur för att öka tillgängligheten. Det kan även behövas insatser för att bekämpa invasiva arter och skadedjur. Skärgården har unika förutsättningar både som boendemiljö och besöksdestination genom närheten till resten av Stockholmsregionen. Bevarandet av natur, kultur och rekreationsmiljöer bör ske så att en levande landsbygd och skärgård värnas. Landsbygdens viktiga näringar omfattar exempelvis lantbruk och hästhållning och dessa behöver förutsättningar för att utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Detta bör ges regeringen tillkänna.

Nina Lundström (L)